

ESTA NEWS

Nr. 4 2015

HSM

Publikation för medlemmar i Svenska Stråkläraryrket.

Ansvarig utgivare: Päivikki Wirkkala-Malmqvist.

Redaktör: Fredrik Ström.

Biträdande redaktör/annonsansvarig: Johan Falk.

ESTA News

% Fredrik Ström

Ola Hanssonsgatan 4, 4 tr.

112 52 Stockholm

estanews@estasweden.se

070-739 68 49

SSF och textförfattare har copyright på artiklar och inlägg. Eftertryck är endast tillåtet med tillstånd och angiven källa. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera inkommet material. Innehållet i publikationen ger inte uttryck för centrala ESTA:s åsikter.

Annonsstorlekar och priser (färg/svartvitt)

Helt uppslag (428 x 305 mm inklusive 4 mm utfall): 4 500/3 000 kr.

Helsida (218 x 305 mm inklusive 4 mm utfall): 2 700/1 800 kr.

Halvsida heltäckande (218 x 152,5 mm inklusive 4 mm utfall) och

halvsida innanför textramarna (180 x 128,5 mm): 1 200/900 kr.

Kvartssida (90 x 128,5 mm): 900/600 kr.

Manusstopp

21 februari för nr. 1 2016.

Svenska Stråkläraryrket

% Monika Jonasson

Klintvägen 109 B

973 32 Luleå

sekreterare@estasweden.se

www.estasweden.se

pg 88 69 57-0

Ordförande: Päivikki Wirkkala-Malmqvist.

Vice ordförande: Petra Hellquist.

Sekreterare: Monika Jonasson.

Kassör: Johan Falk.

Övriga ledamöter: Fredrik Ström, Gabriel Szamosi, Stefan Waldemarson och Torbjörn Westman.

Suppleanter: Lars Bertilsson, Catharina Grunér Kronqvist och

Sara Toftgård.

Hedersordförande: Harald Thedéen.

Hedersledamot: Kjell-Åke Hamrén.

Medlemskap i SSF kostar 350 kr/år för aktiva och stödjande medlemmar, 100 kr/år för pensionärer, gratis för stråkmotodiktstudenter. Bli medlem genom att betala in avgiften på pg 88 69 57-0 samt ange namn, adress, e-post, telefonnummer och instrument. Enklast görs detta via vår hemsida: www.estasweden.se. Medlemmarna ansvarar själva för att uppdatera sina kontaktuppgifter.

European String Teachers Association

Centralt sekretariat

Medlemssekreterare: Isabel Hahn.

info@estastrings.org/www.estastrings.org

President: Bruno Giuranna (IT).

Vice president: Mark Lambrecht (BE).

Kassör: Agnes Stein von Kamienski (DE).

Övriga ledamöter: John Shayler (GB), Karen Valeur (DK).

Framsidan

Student vid Högskolan för scen och musik, HSM, vid Göteborgs universitet.

Foto: Johan Wingborg, Göteborgs universitet.

INNEHÅLL

3 Ordföranden

4 Inspirationshelg i mars
Välkommen till Umeå!

6 Vem tar hand om i/e?
HSM i Göteborg

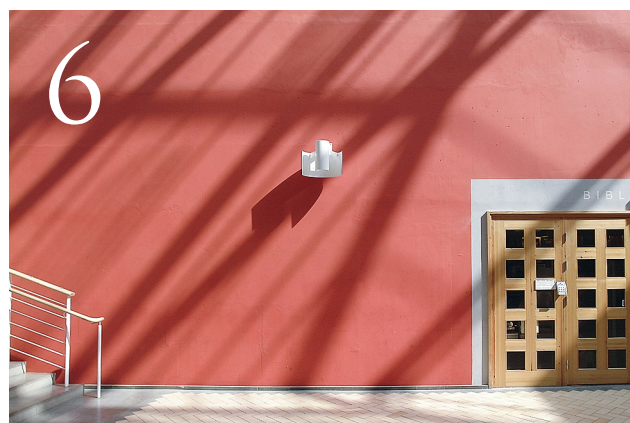
13 Welinstipendierna 2016

14 Kompromisslöst
Föredrag av Norbert Brainin

18 Ta dig ton

21 Material

22 Notiser

ORDFÖRANDEN

Dags (igen!) för det gångna årets bokslut. Hur har året varit med mina tre kära ledord: energi, variation och tolerans? Hur fyller vi musklärare våra energidepåer efter decembermånadens alltslukande aktiviteter och höstens fantastiska, men ack så krafttömande, kunskapsprocesser?

Alla har vi våra olika återhämtnings-hemligheter, och här

är några tips från mitt förråd. Utöver världens kraft får jag energi av att träffa, byta erfarenheter och utveckla mig tillsammans med kollegor. En fantastisk sådan möjlighet erbjuds redan från februari, då den efterfrågade fortbildningskursen i violin- och violametodik med Ulla Magnusson går av stapeln. SSF ordnar kursen tillsammans med Västerås Kulturskola. Den sista anmälningssdagen var 17 januari, men vi har förlängt anmälningstiden för restplatser. Under 60 undervisningstimmar kommer Ulla att dela med sig av sina ovärderliga kunskaper – passa på och anmäl er om ni inte redan har gjort det!

19–20 mars erbjuds alla SSF-medlemmar en gratis inspirationshelg i Umeå. Där kommer vi bland annat att träffa den finska kompositören Harri Wessman (googla honom gärna och lyssna på hans musik på nätet). Harri brinner för sin mission att få yngre elever och deras lärare att bli bekanta med nyskriven musik genom hans pedagogiska kompositionsprojekt. Harri har komponerat musik för träblås-, brass- och stråkelever där utgångspunkten är lämplig spelnivå, och där lärarna samarbetar med kompositören under inlärningsprocessen. I Umeå finns det utrymme för att provspela hans material och diskutera projektet med honom. Under helgen kommer SSF även att hålla sitt årsmöte och ordna en gemensam stråkmiddag. Billiga flygbiljetter till Umeå finns om man är tidigt ute.

I april finns det två stråkkonferenser att besöka: i Gdansk träffas Suzukilärare från hela Europa 15–17 april och i Ljubljana ordnas ESTA-konferensen 26–30 april. Det som sker ovan är riktad fortbildning till oss lärare, men det finns "att göra" även för elever! I maj kommer det att anordnas en provspelning för stråkelever, dels för att söka Per och Ingrid Welins ungdomsstipendier (tre stycken på 10 000 kronor vardera), dels för att få låna en violin eller viola ur Per och Ingrid Welins instrumentsamling. Närmare information om provspelningen finner ni senare i detta nummer. Att det finns personer som Per Welin gör det möjligt för många unga, talangfulla musiker att uppfylla sina musikaliska drömmar!

Med stor ödmjukhet och tacksamhet från oss pedagoger, av vilka en också belönas årligen med Per och Ingrid Welins pedagogpris, vill vi tacka Per Welin för hans fantastiska insats för befrämjandet av stråkutbildningen i Sverige. 4–6 juni ordnar Suzukilärarna i Norrköping en nordisk Suzukiträff för både elever och lärare (kontakta gärna undertecknad för mer information). Lite motion och naturupplevelser till utbudet ovan så är energidepåerna väl fyllda igen!

Variationen då? Ibland känns det som att variation och improvisation kan vara två uttryck av samma innehåll. Då är det mina elever och studenter som lägger grunden till mina "variationer" – jag kan inte undervisa två elever på samma sätt; deras behov, bakgrund och vilja ledsagar min undervisning och mitt sätt att variera "utbudet" (de musikaliska/tekniska verktygen), så att all input resulterar i en meningsfull och motivationsgivande output. Låter enkelt, men är det inte i just detta som vi pedagoger förkovrar oss dagligen för att nå längre och längre in i den fantastiska, livslånga läroprocessen?

Till slut toleransens framfart under året 2015. Om man orkar tänka "stort" är det globala läget katastrofalt: land efter land skärper sina gränskontroller, och politiska partier som främjar intolerans och egoism vinner mark i många länder. Vad kan enstaka musklärare göra i detta elände?

MYCKET! skulle jag säga. Jag har nyligen besökt några duktiga El Sistema-pedagoger i Krokbäcksskolan i Malmö och sett hur elever kan resa sig med musikens hjälp på ett sätt som inga gränskontroller kan förhindra. Vi som möter våra elever i estetiska uttryck äger en enorm kraft att kunna främja deras självkänsla, uttryck, sociala färdigheter – ja, allt det goda hos en växande människa som gör världen mer tolerant och energisk och ökar variationsrikedomen i både tanke och handling.

Vi gör skillnad även 2016!

Päiviikki Wirkkala-Malmqvist
ordforande@estasweden.se

Välkommen till Inspirationshelg med årsmöte!

19–20 mars 2016, Musikskolan i Umeå

- Stefan Waldemarson, violinpedagog i Lomma och vid Stråkforum, presenterar sin arbetsmetod och repertoar för kulturskolans ensembler. Fokus ligger på att stegvis utveckla tekniken, den musikaliska uttrycksförmågan och färdigheterna i att uppträda som grupp med stöd av ett genomtänkt orkesterspår.
- Harri Wessman, kompositör från Helsingfors, berättar om sitt kompositionsprojekt där han skriver solostycken, concertinor och kammarmusik för finska musikinstitutelever på olika nivåer. Projektet är omfattande och långsiktigt, och Harri vill gärna dela med sig av sin musik till fler elever och lärare.
- Anton Teljebäck, folkmusikpedagog vid Umeå Musikskola, lär oss spela låtar från Västerbotten och södra Lappland.
- **Ta med ditt instrument** – både Stefans och Antons pass är aktiva!
- Årsmötesförhandlingar för alla medlemmar i Svenska Stråkläraryrbundet.
- **Lördag 19 mars kl. 18.00: Stråkfest! OBS! Endast föranmälan.**

Inspirationshelgen startar med gemensam lunch lördag 19 mars kl. 13.00 och avslutas söndag 20 mars kl. 15.00. Deltagande är gratis för dig som är medlem i Svenska Stråkläraryrbundet, det vill säga har betalat din medlemsavgift för 2016 innan kurshelgens start. För dig som inte är medlem kostar kurshelgen 500 kr, och du får en faktura hemskickad i efterhand.

Stråkfesten kostar 250 kr (+ dryck till självkostnadspris) och betalas **kontant** på plats. Glöm inte att du måste föranmäla dig till stråkfesten!

Läs mer om helgens gästföreläsare på www.estasweden.se.

Frågor? Kontakta Päivikki Wirkkala-Malmqvist 072-244 08 82 (ordforande@estasweden.se) eller Monika Jonasson 070-627 59 51 (sekreterare@estasweden.se).

Anmäl dig **senast 4 mars 2016** på www.estasweden.se eller genom att skicka in anmälningslappen till:

Svenska Stråkläraryrbundet, c/o Monika Jonasson, Klintvägen 109 B, 973 32 Luleå

Välkommen till Umeå!

Anmälan till Inspirationshelg med årsmöte 19–20 mars

- Ja, jag anmäler mig till Inspirationshelg med årsmöte på Umeå Musikskola 19–20 mars 2016.

Namn:

Adress:

Telefon:

Mobiltelefon:

E-postadress:

Instrument:

Medlem i Svenska Stråkläraryrket:

- Ja
- Nej
- Ja, jag vill gärna vara med på stråkfesten lördag 19 mars kl. 18.00.
Allergier, vegetarisk mat eller andra upplysningar:

Vem tar hand om i/e?

Högskolan för scen och musik i Göteborg

Av Johan Falk

När jag besöker Högskolan för scen och musik, HSM, en gråregnig dag i mitten på december ligger dimman tung över Göteborg. Nästan passande, tänker jag, eftersom prefekten som jag ska träffa heter Mist. Hennes namn betyder ju just dimma på engelska. Men namnet är isländskt och betyder ”mö”, och dimma heter ”þoku” på isländska, så det har inget alls med vädret att göra. Jag får ge upp min tanke. Trots Lisebergs imponerande juldekorationer som skimrar i diset vill någon julstämning inte infinna sig i småregnet. Typiskt Göteborgsväder säger några bekanta jag stöter på i korridorerna på Artisten, som HSM:s lokaler heter och som ligger nära såväl Liseberg som Götaplatsen. Mist tillträdde sin post som prefekt för HSM sommaren 2014 och flyttade då till Göteborg, och hon är därför ännu inte så insatt i den svenska utbildningshistorien och bakgrunden till dagens situation för lärarutbildningen i musik. Men hon framhåller att hon är med och aktivt diskuterar mycket om hur lärarutbildningen ser ut och hur den ska utformas i framtiden. För detaljerna i dagens musikleäro- utbildning på HSM hänvisar hon till enhetschef Helena Wattström, som jag träffar senare. Tyvärr fick vi inte ihop kalendrarna för ett gemensamt möte alla tre, men sågs dock samma dag.

I Mists och mitt samtal glider vi snart in på hennes omfattande internationella erfarenheter, dels från hemlandet Island, dels från andra delar av världen, både i Europa och till exempel USA. Dessa internationella perspektiv och erfarenheter ser hon som en viktig del hon kan tillföra

*Mist Þorkelsdóttir.
Foto: Heida.is.*

HSM:s utveckling. Efter 14 år som chef för musikavdelningen på Islands konsthögskola, har hon varit med att såväl bygga upp som utforma även den isländska lärarutbildningen i musik, vid sidan av till exempel musiker- och kompositörutbildningarna. Då var det självklart att ta hänsyn till behovet av lärare för Islands 80-tal musikskolor, några av dem belägna mycket isolerat och långt från större centralorter. Hon framhåller att det är viktigt att de som skall undervisa på instrument får tid att utveckla sitt eget spel vid sidan av de pedagogiska studierna. Om man inte är övertygande kunnig i det ämne

Mist Þorkelsdóttir är prefekt på Högskolan för scen och musik, HSM, vid Göteborgs universitet sedan sommaren 2014. Hon är född 1960, uppväxt i Reykjavík och utbildad i både hemlandet och USA. (Hennes far, Þorkell Sigurbjörnsson, var en av Islands mer namnkunniga tonsättare). Hon studerade komposition för bland andra Morton Feldman och Lucas Foss och har varit verksam som kompositör både hemma på Island och utomlands.

När den första helstatliga konstnärliga högskolan etablerades på Island 2001, Listhaskóli Íslands, www.lhi.is – landets konstnärliga utbildningar hade innan dess varit mer eller mindre privata – var Mist med att bygga upp musikinstitutionen och blev också dess dekan och undervisade i komposition. Hon har även en omfattande internationell verksamhet inom bland annat AEC, Association of European Conservatoires¹, och ANMA, Association of Nordic Academies². Mist värderar internationellt samarbete högt och ser det som en av de kvaliteter hon kan tillföra sitt nya lärosäte HSM.

”Jag känner mig hedrad och mycket glad över att få möjligheten att leda Högskolan för scen och musik och på det viset också bidra till att vårda och stärka vår nordiska kultur i en alltmer globaliserad värld”, uttalade Mist när hon blev utnämnd till prefekt. ”Det är varje människas rättighet att förstå hur konst och konstnärliga uttryck skapar och återskapar känslor och situationer och ger ny mening åt, och förståelse för våra levnadsförhållanden.”

1. www.aec-music.eu

2. www.nordplusmusic.net

man ska undervisa i, blir man inte trovärdig som lärare. Man måste vara en förebild för sina elever och också spela en aktiv roll i musiklivet där man är verksam. Detta är självklart för blivande lärare i de flesta "akademiska" ämnen, där man ju också studerar sitt huvudämne på universitets- och högskolenivå. Men för konstnärliga ämnen finns en brist på förståelse och okunskap – mest bland politiker – att det är kontinuerlig färdighetsträning som utgör ämnesstudierna och "ämneskunskapen" inom till exempel musik. Därför går det inte att organisera utbildning för klasslärare i musik och för instrumentallärare på samma sätt som för mer traditionella skolämnen, är Mists bestämda åsikt. Här ser hon också tveksamheter i det system av lärarutbildning som hon hittills har kommit i kontakt med här i Sverige.

Vi diskuterar också en helt ny utveckling i USA, som Mist stött på genom sina internatio-

Musikord på isländska

fiol	fiöla
altfiol	víóla, lágfiöla
cello	selló, knéfiöla
kontrabas	kontrabassi, bassafiöla
stråke	bogi
instrument	hljóðfæri
stråkinstrument	strengjahljóðfæri, strokhljóðfæri
stråkkvartett	strengjakvartett
stråkorkester	strengjasveit
orkester	hljómsveit
symfoniorkester	sinfóníuhljómsveit
kör	kór
körsångare	kórsöngvari
konsert	tónleikar
musik	tónlist
musiker	tónlistarmaður
musikskola	tónlistarskóli

nella kontakter. Där finns en detaljstyrning inom musikutbildningen av hur man ska undervisa och vilka stycken som ska spelas, främst för att säkra nyrekryteringen till de amerikanska blåsörkestrarna och se till att den starka bandtraditionen lever vidare. Men styrsystemen har blivit så detaljerade och rigida under årens lopp, att några av de mest värenommerade och världsberömda musikhögskolorna lämnat den organisation som svarar för dessa styr- och ackrediteringssystem. De vill stå fria och kunna utveckla sina pedagogiska metoder och följa med i tiden, i stället för att vara bundna vid konserverande regelverk. Det här är

lite revolutionerande, och Mist vill studera den utvecklingen vidare och se om det kan vara något att ta till sig. Rent principiellt är det ju intressant att diskutera hur mycket av undervisning som skall vara rent bevarande för att lära sig att behärska "gammal" kunskap och tradition. Räcker det, eller ska undervisningen också vara förny-

Isländska bokstäver

Isländska är det mest fornnordiska av dagens nordiska språk och har två bokstäver som inte finns i svenska alfabetet. Det är stora och lilla Þ (Þorn/thorn) och Ð ð (stora och lilla eð/eth).

Þorn/thorn brukar man på andra språk transkribera som th, som till exempel namnet Þorkell som skrivs Thorkell och alltså är samma namn som vårt svenska Torkel. Fornnordiska åskguden Tor skrevs Þórr på gammal isländska, som modernt mansnamn skriver man idag Þór, motsvarande vårt svenska Tor. Bokstaven Þorn/thorn uttalas ungefär som th i engelskans think, med ett *tonlöst* th-ljud

Eð/Eth transkriberas normalt inte utanför Island utan skrivs bara som D eller d. Bokstaven uttalas ungefär som i engelskans father, med ett *tonande* th-ljud. Exempel är namnet Guðrún, som ju är vårt Gudrun, och Morgunblaðið (Morgonbladet) – en av Islands stora dagstidningar.

I isländska förekommer fler accenter än i våra skandinaviska språk. Accenten över en vokal betyder inte att vokalen är betonad, utan att det är fråga om särskilda bokstäver (precis som a, å och ä är olika bokstäver i svenskan). Med de accentuerade bokstäverna, och ovanstående två, omfattar det moderna isländska alfabetet 32 bokstäver.

Violin "Antonio Stradivari 1716"
byggd av Peder Källman

 Peder Källman
VIOLINATELJÉ

Amiralitetsgatan 20, 414 65 Göteborg
Tel. 031-14 24 03, www.pederkallman.se
Medlem av Sveriges Violinbyggarmästare

ande och peka på en möjlig framtida utveckling? Och hur ska det balanseras, om man ska ha bägge de ingredienserna? Särskilt som lärare i komposition har denna frågeställning legat nära Mists tidigare gärning och gör det fortfarande, och den har även bäring på all konstnärlig utbildning menar hon. På universitetet som HSM är en del av finns flera konstnärliga utbildningar som alla tillhör den konstnärliga fakulteten, så denna frågeställning är helt relevant och borde diskuteras mer. Mist efterlyser också ett närmare samarbete mellan de konstnärliga utbildningarna inom fakulteten men har ingen direkt lösning på hur det ska åstadkommas. Visserligen har konststarterna många likheter och beröringspunkter, men det finns även stora skillnader, och det är inte helt lätt att åstadkomma genreöverskridande samarbeten. Även i sin tidigare verksamhet på Island, där avstånden mellan utbildningarna var mindre och "alla" kände varandra på ett helt annat sätt, var det inte så lätt att åstadkomma samarbeten mellan konststarterna. Så hon hoppas att detta också är något som man på längre sikt kan utveckla på HSM och de andra konstnärliga institutionerna vid Göteborgs universitet. Och efter bara drygt ett år på HSM trivs hon utmärkt och ser framtiden an med stor tillförsikt.

Isländska namn

På Island har man kvar den gamla seden att bilda "efternamn" efter faderns (eller moderns) förnamn i genitiv med tillagt -son eller -dóttir. Leifur Eiríksson heter Leifur och han är Eiríks son. Hilður Haraldsdóttir heter Hilður och hon är Haralds dotter. Man heter alltså *inte* det vi skulle förledas att kalla efternamn, utan det är man; son till... eller dotter till...!

Om Hilður Haraldsdóttir gifter sig med Leifur Eiríksson får hon *inte* "efternamnet" Eiríksson, för hon är *inte* son till Eiríkur. Hon heter fortfarande Hilður (och är) Haraldsdóttir. Ett gift par har alltså olika "efternamn".

Om Leifur och Hilður får en son blir hans "efternamn" Leifsson, och får de en dotter blir "efternamnet" Leifsdóttir. Man kan också få "efternamn" efter sin mor, till exempel Helga Hilðursdóttir.

Ingen kan kallas bara Eiríksson, Haraldsdóttir eller "herr Eiríksson", "fru Haraldsdóttir" på Island. Man måste alltid använda "förnamnet" när man talar om en islänning. Islands president kan alltså på svenska kallas president Ólafur Ragnar Grímsson eller president Ólafur, men aldrig "president Grímsson"!

Vissa (ganska få) islänningar har egentliga släktnamn (på samma sätt som vi har), till exempel framlidne presidenten Kristján Eldjárn.

Branschförbundet för kvalificerade
violinbyggare och reparatörer

SVERIGES
VIOLINBYGGARMÄSTARE

www.violinbyggarmastarna.se

Helena Wattström

Helena Wattström (bilden ovan) är enhetschef med ansvar för lärarutbildningarna i musik på HSM. Hon berättar att HSM utbildar ämneslärare med musik som huvudämne och med antingen ytterligare musik som fördjupningsämne eller ett annat ämne, som till exempel svenska eller engelska. Och numera ger alla ämneslärarutbildningar med inriktning på gymnasiet, även de i musik, behörighet att undervisa i grundskolans årskurs 7–9. På papperet finns det också en ämneslärarutbildning för årskurs 7–9, men den har inga sökande. Det beror dels på att man numera blir behörig på högstadiet med utbildningen för

Helena Wattström är född 1960 och utbildad rytmikpedagog vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm, KMH. Vid sidan av sina uppdrag inom Högskolan för scen och musik, HSM, vid Göteborgs universitet, är hon fortfarande verksam som lärare i Partille, där hon har kvar sin musiklärartjänst i en grundskola. På HSM har hon i många år undervisat i rytmikmetodik och har också lektioner i didaktik samt är enhetschef för ämneslärarprogrammet inriktning musik. Hon brinner för frågor som handlar om likabehandling, värdegrundarbete och mänskliga rättigheter. Detta avspeglar sig i engagemang i El Sistema och Star for Life, som båda är organisationer som arbetar med hållbar social utveckling. Helena har sedan 19 år en orkester vid namn Ramseband, där barn och ungdomar med olika funktionsvariationer spelar fiol. Och som om det inte räcker leder hon dessutom en vuxenkör, Pakumakören i Göteborg.

gymnasiet (enligt ovan), dels på att man då ska läsa tre ämnen, alltså musik och två andra ämnen på samma tid. Det säger sig självt att tiden för varje ämne blir så mycket mindre att det inte alls är attraktivt, så Helena tror att det kommer att bli en ändring på detta i framtiden.

Mycket av vårt samtal handlar också om kulturskolan och hur man tillgodoser behovet av lärarutbildning där. När vi för ett ögonblick frågar oss vad som hände med den gamla i/e-utbildningen blev det ju helt enkelt så att högskolans uppdrag från regeringen ändrades när den nya lärarutbildningen med lärarlegitimation infördes. Och eftersom musik- och kulturskolorna är en fri skolform försvann uppdraget att utbilda för dem, eftersom staten endast ser behov av att reglera grundskolan och gymnasiet. På i/e-utbildningens tid fanns det också mer resurser, vilket gjorde att man kunde vara mer frikostig med till exempel enskilda lektioner och fria val, menar Helena.

De fyra fördjupningar i musik som HSM erbjuder ger breda kunskaper till blivande musiklärare och passar även bra i kulturskolan. Helena visar mig en översiktlig grafisk skiss på upplägget av musiklärarutbildningarna. De fyra fördjupningarna på HSM är klassisk musik, pop/rock, improvisation (jazz) och världsmusik.

Wennerströms Musikaffär – 35 år i branschen

Vi finns i Lerum utanför Göteborg och är helt specialiserade på stråkinstrument och tillbehör. Tillsammans med Pohls Fiolateljé i Göteborg erbjuder vi dessutom reparationer och underhåll.

Aktuellt:

Viola, Lapo Vettori Florens 2013.
Certifikat från byggaren.

www.wennerstromsmusik.se
thorbjorn@wennerstromsmusik.se
Berghemsvägen 8, 443 35 Lerum
Tel: 0302-147 37 eller 070-957 28 30
Pohls Fiolateljé 031-20 92 42

En av dessa fördjupningar kombinerar man alltså med klassmetodik om man väljer att bli vad som tidigare kallades ettämneslärare, men som många idag kallar (ämnes)lärare i musik och musik.

”Inom din fördjupning har du ämnesdidaktik på ditt instrument som en förberedelse för att du i yrkeslivet ska kunna undervisa på ditt huvudinstrument.” framgår det av HSM:s hemsida, www.hsm.gu.se. Helena berättar också att man under hela utbildningen arbetar i projektform, både med konstnärliga och pedagogiska projekt. I de konstnärliga agerar man själv musiker, och i de pedagogiska undervisar man elever med fokus på deras musikaliska framträdanden. I projektarbetena ingår också allt runt omkring en konsert, som till exempel affischering, tider för repeti-

tioner och annan logistik. Och i de pedagogiska projekten fokuserar man ofta på arbete i lärarlag.

HSM har knutit nära band till kulturskolan i Mölndal för bland annat projektarbete, och man bygger upp nästan som en fadderverksamhet där. Helena berättar att man på senare tid har fördjupat samarbetet än mer, eftersom HSM tidigare har saknat perspektiv på de riktigt tidiga åldrarna. Ett nära samarbete med El Sistema i Göteborgsregionen ger också unika möjligheter. ”Så nu har vi förlagt en fältstudievecka i Mölndal och en fältstudievecka i El Sistemas verksamhet för att få en inblick i kulturskolans verksamhet, eftersom lärarstudenternas VFU¹

1. VFU = verksamhetsförlagd utbildning – det som i dagligt tal kallas praktik.

Artisten

HUSET FÖR MUSIK OCH TEATER

Högskolan för scen och musik, HSM, vid Göteborgs universitet bildades 1 juli 2005 genom att dåvarande Musikhögskolan, Operahögskolan och Teaterhögskolan gick samman i en institution. Men både musikutbildningarna och de sceniska utbildningarna har en lång historia i Göteborg.

Stadens musikutbildningar har sina rötter i tonsättaren och dirigenten Wilhelm Stenhammars Göteborgs Orkesterskola från 1916, med nära anknytning till dåvarande Göteborgs orkesterförening, nuvarande Göteborgs Symfoniker. Skolans lärare utgjordes av orkesterns musiker och antalet elever var litet. Från 1954 kallades skolan Göteborgs Musikkonservatorium och fyra år senare fick den statsbidrag. 1971 förstatligades konservatoriet (liksom det i Malmö) och blev Musikhögskolan i Göteborg med cirka 100 studenter. Samma år startade försöksutbildningen Särskild Ämnesutbildning i Musik (SÅMUS) på initiativ av OMUS (den statliga Organisationskommittén för högre musikutbildning).

1977 inkorporerades Musikhögskolan med Göteborgs universitet och omfattade cirka 275 studenter. Under 80-talet blev den musikvetenskapliga institutionen en avdelning inom Musikhögskolan och forskarutbildning etablerades. 1997 blev musikvetenskap åter en fristående institution, men ingår numera i institutionen för kulturvetenskaper. År 2000 bildades den konstnärliga fakulteten som samlar alla konstnärliga högskolor vid Göteborgs universitet i tre institutioner, varav HSM är en. (De två andra är Akade-

min Valand och HDK, Högskolan för design och konsthantverk).

Idag har HSM cirka 700 studenter och 150 anställda, inklusive doktorander och forskare. Musikutbildningarna innefattar musiker på alla orkesterinstrument och sång, gitarr, piano, jazz samt folk/världsmusik, kyrkomusiker-, kompositions- och musiklektörutbildning. Masterutbildningen i orkesterspel är mycket eftersökt. Ungefär hälften av studenterna kommer från andra länder. Under HSM:s tak utbildas även musikal- och performanceartister, operasångare, skådespelare och lärare i teater.

HSM erbjuder också ett dussintal fristående kurser varje termin. Lindbladstudion är en avdelning för undervisning, forskning och produktion inom ljud och media. Vid HSM och i Göteborg finns i internationell jämförelse en mycket god tillgång på remarkabla orglar. Särskilt kan nämnas den fransk-romantiska Veerscheuren-orgeln samt den nordtyska barockorgeln (Arp Schnitger), som är ett praktfullt resultat av ett flerårigt forskningsprojekt.

Musikutbildningarna har alltid funnits i konserthusets närhet. I pampiga hus på Ekmansgatan och senare även Dicksonsgatan i Lorensbergs förnäma villastad, ovanför/bakom konstmuseet, huserade musikkonservatoriet/högskolan under många år. Under 90-talet flyttade Musikhögskolan, från tidigare nio olika byggnader, in i sitt nuvarande, specialbyggda byggnadskomplex Artisten, som invigdes 1992, ett stenkast från Götaplatsen och konserthuset. Den totala ytan är omkring 18 000 kvadratmeter fördelade på fyra huskroppar och fem våningar. Artisten innehåller bland annat en konsertsal med plats för 400 åhörare, två teaterlokaler, en större orgelsal, flera teater- och musikstudior samt en föreläsningssal. I byggnaden finns även musik- och teaterbiblioteket och kafé.

Fritt efter bland annat Göteborgs universitets hemsida och svenska Wikipedia och med benägen hjälp av Ingemar Henningsson, tidigare högskolerektor och numera forskare på HSM.

är förlagd på gymnasieskolor och grundskolor.” Ännu ett unikt exempel är samarbetet med ”Star for Life”² i Sydafrika, och man arbetar på att kunna förlägga två VFU-veckor i Sydafrika inom en snar framtid.

Samverkan med andra ungdomsverksamheter och föreningslivet ligger också Helena varmt om hjärtat. Hon tycker att vi borde kunna lära oss av till exempel idrottsrörelsen och det engagemang som finns där och även aktivt samverka med den, i stället för att bara konkurrera om barnens tid och intresse (vilket kan vara ett problem i sig). Hon ser gärna att man jobbar tillsammans och att till exempel en ungdomsensemble från musikskolan skulle kunna inleda en match. Många ungdomar deltar ju samtidigt i både musikskolans och idrottsrörelsens verksamheter. Hon talar gärna i termer om målbilder, att ge ungdomarna goda föredömen och erbjuda dem positiva möjligheter och förebilder.

Liksom många andra, tror heller inte Helena att det behövs en särskild lärarutbildning för *enbart* kultur- och musikskolor. Idag måste en musiklärare kunna fungera såväl i grundskolan, gymnasiet och kulturskolan. Lärarrollen är idag bredare och nästan som att vara entreprenör. Här nämner hon också att de olika lärarutbildningarna på Göteborgs universitet styrs av

2. Star for Life (SFL) är en organisation som motiverar och inspirerar fattiga ungdomar i kåkstäderna och på landsbygden i Sydafrika och Namibia till ett bättre liv och en ökad framtidstro. De stimuleras att fokusera på sin utbildning, ta hand om sin hälsa och förverkliga sina drömmar om ett bättre liv. Programmet används även för att minska spridningen av hiv och aids. Sedan lanseringen 2005 har cirka 250 000 elever gått igenom programmet som nu bedrivs i 89 gymnasieskolor i nära samarbete med de lokala utbildningsmyndigheterna.

Inspirerat av det sydafrikanska programmet finns numera också ett svenskt ”Star for Life” som är ett pedagogiskt program där man arbetar med värdegrundsfrågor i flera svenska skolor. ”Vi använder musiken som ett av våra främsta verktyg för att nå ut med vår pedagogik. Konserter är ett sätt att skapa intresse för vår verksamhet.” Svenska musikambassadörer är bland andra Triple & Touch, Molly Sandén, Måns Zelmerlöw och The Real Group. Man har bland annat ordnat utbytesresor och stora körtournéer i Sverige, där ungdomar från Sydafrika och Sverige mött varandra och uppträtt tillsammans. Se www.starforlife.org och www.starforlife.se.

Lärarutbildningsnämnden, och där möter hon många kollegor inom andra ämnesområden. Många tankar och idéer från pedagogiska utbildningar i de andra ämnena kan berika musiklärarutbildningarna. Och Göteborgs universitet har alla lärarprogram och flest ämnen i Sverige, framgår det av universitetets hemsida.

Vad avser framtidens kulturskola hänvisar Helena, liksom många andra jag stöter på i ”huset”, till det uppdrag som kollegan och forskaren i musikpedagogik Monica Lindgren har fått av kulturdepartementet. Hon ska ta fram förslag till en nationell strategi för musik- och kulturskolan, den så kallade kulturskoleutredningen.³ I hennes uppdrag ingår också att se över försörjningen av lärare som ska undervisa i den framtida

3. www.kulturskoleutredningen.se

Oskarshamn | Folkhögskola

Musiklinjen 2016-2017

Högskoleförberedande
Även för dig som vill fördjupa och utveckla ditt musikintresse.

- **Klassisk inriktning- sång, piano**
- **Klassisk gitarr**
- **Afroinriktning - (jazz, soul, blues) piano, sång, elgitarr, bas, trummor, saxofon, trumpet och trombon**
- **Stråklinje - violin, viola, cello, kontrabas**
- **Komposition**

Vi erbjuder bland annat enskild undervisning, ensemblespel, musikteori och gehör.

Kontakt: Olof Lövmö 070-686 35 82
olof.lovmo.osk@folkbildning.net

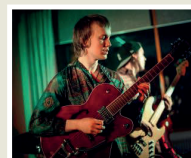
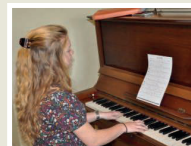
Pianotekniker 2016-2017

- **2 årig yrkesutbildning**

Kontakt: Jonas Svensson/Matilda Jusmo
jonas.svensson.osk@folkbildning.net
0474-500 32

Ansökan: 1 april 2016
Inträdesprov: 11-15 april 2016

www.oskarshamnsfolkhogskola.se
www.folkhogskola.nu

kommunala musik- och kulturskolan. Det är ett spännande uppdrag som såväl Helena som SSF och ESTA News lär få anledning att återkomma till många gånger framöver, konstaterar jag.

Innan vi skiljs åt hinner vi med att tala om de pedagogiska utbildningar som alla musikhögskolor anordnar för lärare med äldre examina, musiker som har studerat på musikhögskola men inte läst pedagogiska ämnen eller någon med ofullbordade högskolestudier. Även HSM

*Artisten – hem för
Högskolan för scen och
musik vid Göteborgs
universitet.*

anordnar så kallad KPU, kompletterande pedagogisk utbildning, på tre terminer med start varje vårtermin. Målet med KPU är att de som genomgår utbildningen ska kvalificera sig för lärarlegitimation. Att sörja för såväl kompletterande utbildning som vidareutbildning för att hålla gamla kunskaper uppdaterade och fräscha upp och förnya yrkesrollen som musiklärare och musiker, ser Helena som en viktig del av högskolans uppdrag och verksamhet.

Webbshop: www.fiolaffaren.se

Fiolaffären
I STOCKHOLM AB

Du har väl provat Pirastros storsäljare
Evah Pirazzi Gold
Syntet för fiol och viola, stål för cello.
Läs mer och beställ i vår webbshop!

Tobaksspinnargatan 4, 08-668 13 15, mån-fre 11- 18 & lör 11- 15

UTHYRNING AV STRÅKINSTRUMENT

Violiner, altvioliner, violoncelli & stråkar
för yrkesmusiker & studenter

Studentviolin med stråke och låda (värde 10-25 000:-)
från 1 170:- per termin (195:- per månad)

Proffsviolin, altviolin eller cello (värde 25-65 000:-)
från 2 490:- per termin (415:- per månad)

Mästarviolin, altviolin eller cello (värde från 65 000:-)
från 3 900:- per termin (650:- per månad)

Utlämning och provspelning i Täby, norra Stockholm

För mer information och tidsbokning vänligen kontakta
Violinbyggarmästare Stefan Lindholm
073-026 88 06 | stefan@lindholmsviolinatelj.se

WELINSTIPENDIERNA 2016

Från och med 2016 har Svenska Stråkläraryrket fått äran att administrera både Per och Ingrid Welins pedagogpris och Per och Ingrid Welins ungdomsstipendier, vilka även innefattar möjligheten att under en begränsad tid få låna instrument ur Per och Ingrid Welins instrumentsamling.

Per och Ingrid Welins pris och stipendier delades ut för första gången 2001, då i samarbete med Kungliga Musikaliska Akademien. Som ung musikstudent med begränsade resurser upplevde Per Welin själv hur svårt det var att hitta en bra pedagog och att ha råd med ett tillräckligt bra instrument. Som pojke hade han en vacker sångröst, som tyvärr inte överlevde målbrottet. Istället började han spela fiol. Familjen var inte särskilt musikalisk, men ett instrument inskaffades för 50 kr. Någon lärare fanns dock inte i trakten, så den unge violinisten fick istället undervisning av den lokala pianoläraren. Inte förrän flera år senare, när Per Welin skulle göra sin militärtjänstgöring i Karlskrona, fick han möjlighet att studera för en riktig violinpedagog.

Per Welin blev visserligen aldrig professionell musiker, men han blev med tiden istället mycket framgångsrik inom finansvärlden. Kärleken till musiken bestod, liksom minnet av hur det hade varit att vara en kämpande musikstudent, utan resurser och stöd utifrån. Tillsammans med hustrun Ingrid beslutade han sig därför för att inrätta ett stipendium till förmån för unga stråkmusiker.

För att stödja och rikta uppmärksamheten också mot de många duktiga pedagoger som ofta arbetar i det tysta men har avgörande betydelse för sina elevers utveckling, instiftade Per och Ingrid Welin ett pedagogpris. Paret's stora intresse och engagemang i utvecklingen av en ny generation stråkmusiker resulterade också i en växande samling av förstklassiga instrument, som lånas ut till studerande. Efter Ingrid's bortgång 2013 fortsätter Per Welin denna för svensk del smått unika kulturgärning.

Per och Ingrid Welins ungdomsstipendier samt lån av instrument ur Per och Ingrid Welins instrumentsamling

Per och Ingrid Welins ungdomsstipendier innefattar tre stycken stipendier på vardera 10 000 kronor. Det finns också möjlighet att få låna instrument (violin, viola och violoncell) ur Per och Ingrid Welins instrumentsamling. Stipendierna delas ut i slutet av maj eller början av juni.

- Sökande ska vara svensk medborgare, mellan 15 och 19 år (född 1997–2001) och spela violin, viola, violoncell eller kontrabas.
- Man kan välja att söka både stipendium och instrumentlån, eller endast ett av dem.
- 2016 finns ingen violoncell ledig för utlåning, utan instrumentlån kan endast sökas av violinister och violaster.
- Stipendierna utses efter provspelning i Stockholm 7–8 maj.
- De som inte har möjlighet att resa till Stockholm den aktuella helgen kan söka med en videospelning. Inspelningen ska vara juryn tillhanda senast 2 maj.
- Mer information och anmälan finns på Svenska Stråkläraryrket's hemsida, www.estasweden.se.
- Senaste anmälningsdatum är **15 mars**.
- Om du har frågor, kontakta Päivikki Wirkkala-Malmqvist, ordforande@estasweden.se.

Per och Ingrid Welins pedagogpris

Per och Ingrid Welins pedagogpris är på 30 000 kronor och delas ut samtidigt med ungdomsstipendierna. Pristagaren ska arbeta med stråkelever under musikhögskolenivå och vara medlem i Svenska Stråkläraryrket. Pristagaren utses bland de kandidater som har nominerats av Svenska Stråkläraryrket's medlemmar. Skicka ditt förslag med en kort motivering till [Monika Jonasson, sekreterare@estasweden.se](mailto:Monika.Jonasson@estasweden.se), senast **15 mars**.

Kompromisslöst

Några av problemen för en "riktig" stråkkvartett

Amadeuskvartetten (från vänster): Norbert Brainin, Siegmund Nissel, Peter Schidlof och Martin Lovett.

Föredrag hållet av Norbert Brainin, England (primarie i Amadeuskvartetten) vid ESTA:s andra internationella kongress i Canterbury i april 1975. Översättningen till svenska är gjord av Johan Falk från en bandupptagning av föreläsningen. Publicerad första gången i Svenska Stråkläraryrkesförbundets Stråkbulletin nr. 4, december 1975. En språklig översyn har gjorts inför denna publicering 40 år senare.

När jag ombads hålla ett föredrag om stråkkvartettspel grep jag mig an denna uppgift med

tillförsikt. Efter ett tag var jag dock tvungen att överge den idén, och jag började i stället skriva en artikel med rubriken "Historien om en stråkkvartett", eftersom jag kände att det skulle vara förmätet av mig att undervisa mina kollegor i hur man musicerar. Efter ett tag övergav jag även denna plan. Jag kom slutligen fram till att det enda rätta för mig var att, utifrån mina erfarenheter med Amadeuskvartetten, diskutera *några* av de problem som kan uppstå för en "riktig" stråkkvartett – problem som hur en stråkkvartett egentligen uppstår, vilka sorts egenskaper som fordras av de enskilda medlemmarna, vilka karaktärsdrag som skulle kunna locka dem att komma samman och så vidare. När vi ändå är inne på definitioner skulle jag vilja nämna att jag med termen "riktig" stråkkvartett avser en grupp på fyra stråkmusiker som ägnar sina liv åt uppgiften att söka utvecklas till *ett* musikinstrument, avsett att tolka de stora mästerverken inom stråkkvartettlitteraturen. Trots att jag bara har mina egna och mina kollegors erfarenheter att bygga på, tvivlar jag inte på att de slutsatser man kan dra av dessa till stor del kan överföras på andra liknande grupper.

En sak fick jag klart för mig tidigt: en "riktig" stråkkvartett kan inte bara sättas samman av fyra mycket duktiga stråkinstrumentalister som kommer samman och börjar arbeta konstnärligt

Norbert Brainin (1923–2005) var den världsberömda Amadeuskvartettens primarie. När han som sexåring hörde den trettonårige Yehudi Menuhin framträda vid en konsert i Wien 1929 blev han så överväldigad att han genast bestämde sig för att bli violinist. Sedan hans moder gått bort 1938 fördrevs han samma år, på grund av sina judiska rötter, från sin hemstad (bara femton år gammal), i samband med Hitlers "Anschluss". I ett brittiskt interneringsläger på kanalön Isle of Man träffade han violinisten Peter Schidlof. (Många judiska flyktingar hade oturen att först bli inspärrade som "fientliga utlänningar" när de emigrerade eller flydde till Storbritannien). Brainin släpptes efter några månader, men Schidlof blev kvar i lägret där han i sin tur träffade violinisten Siegmund Nissel, som senare kom att bli kvartettens andreviolinist. 1941 blev även de två frisläppta.

Alla tre kom i kontakt med och fick gratis lektioner av Max Rostal som emigrerat från Berlin till London redan 1934. I Rostal Chamber Orchestra träffade de den unge engelske cellisten Martin Lovett. Sedan Schidlof med framgång bytt från violin till viola kunde "the Brainin Quartet" bildas. De inbjöds att framträda i Dartington Hall sommaren 1947, vilket blev en succé. Efter att ha bytt till det mer neutrala namnet "the Amadeus Quartet" debuterade de i Wigmore Hall i London i januari 1948, och sen fortsatte den unika världskarriären. Amadeuskvartetten höll ihop i 40 år med samma medlemmar och upplöstes först när Schidlof gick bort 1987. De turnerade över hela världen och gjorde runt 200 inspelningar, många av dem på Deutsche Grammophon. Benjamin Britten skrev sin tredje stråkkvartett för dem. Vid såväl konserter som inspelningar medverkade regelbundet Cecil Aronowitz som andre violast och William Pleeth som andre cellist.

När Norbert Brainin höll sitt föredrag vid ESTA-kongressen i Canterbury 1975 var han 52 år, och Amadeuskvartetten hade då spelat tillsammans i 28 år.

tillsammans. Jag förstod också att musikaliska egenskaper bara är en av flera kvaliteter som är önskvärda hos varje enskild medlem i en riktig stråkkvartett. Och om medlemmarna ska ha något hopp alls om att mogna till ett instrument för musicerande, måste de ha liknande bakgrund, liknande utbildning och allmänt sett samma livserfarenhet, faktiskt ett gemensamt öde. Ett bra ord för detta är tyskans "Schicksalgemeinschaft" (*ödesgemenskap*).

Det kan alltså inte bero på tillfälligheter att tre av medlemmarna i Amadeuskvartetten antingen är födda i Wien eller också tillbringade en stor del av sin barndom där. Dessa tre medlemmar var flyktingar från Nazi-förtrycket 1938 och kom till England där de mötte den fjärde medlemmen. Denna hade sen tidiga år umgåtts i liknande kretsar som de andra var uppfostrade i, och inte nog med att han från början av sin musikaliska karriär anslöt sig till sina tre kamrater, han gifte också senare in sig i just en sådan bakgrund, nämligen den centraleuropeiska flyktingfamiljens. Under en period studerade de tre flyktingarna för samme lärare i det nya hemlandet, vilket även av en tillfällighet den dam gjorde som senare skulle bli den fjärdes hustru. Jag hyser inga tvivel om att dessa förhållanden, tillsammans med medlemmarnas konstnärliga och musikaliska förmåga, i mycket stor utsträckning bidrog till Amadeuskvartettens slutliga framgång.

För att sammanfatta: medan det är möjligt för en talangfull musiker med nästan vilken bakgrund som helst att lyckas själv, måste de fyra medlemmarna i en "riktig" stråkkvartett ha liknande bakgrund, skolning och i stort sett likartad smak.

Om de ovan uppräknade egenskaperna redan finns återstår dock många oenigheter att övervinna om kvartetten ska kunna hoppas på en framtid – oenigheter som finns i varje grupp som arbetar intimt tillsammans. Om sådana motsättningar *inte* kan övervinnas har de fyra musikerna slösat bort sin tid och skulle aldrig ha börjat spela tillsammans, eftersom oenighe-

terna då utvecklats till att bli av grundläggande karaktär. Om oenigheterna *kan* övervinnas visar detta att det fanns en grundläggande enighet i gruppen från början och att motsättningarna var av sekundär betydelse. Förmågan att övervinna sekundära motsättningar är en mycket viktig del i en "riktig" stråkkvartetts utveckling, eftersom varje framgång med att övervinna sådana sekundära motsättningar stärker gruppens enighet.

Man kan nu förstå att varje diskussion som kvartetten har kan förebåda dess upplösning redan innan den kommit i gång på allvar. Ingen kan förutse hur diskussionen kommer att utvecklas eller om oenigheten, om en sådan upptäcks, överhuvudtaget kan lösas. Diskussionen

NORDISKA MUSIKGYMNASIET

Solistutbildning med tvärvetenskaplig profil

Nordiska Musikgymnasiet är en fristående gymnasieskola inriktad på klassisk musik. Skolan erbjuder, förutom fullständig gymnasiekompetens (riksrekryterande estetisk spetsutbildning), professionell utbildning i klassisk musik. Nordiska Musikgymnasiet är en liten och personlig skola med plats för ca 60 elever. Nordiska Musikgymnasiet har riksintag och välkomnar elever från hela Sverige, Norden samt övriga Europa. Intagning sker på samtliga akustiska instrument, sång, komposition och dirigering.

Välkomna på Öppet Hus!

Torsdag 26/11 kl 19.00

Fredag 18/12 kl 19.00

Måndag 18/1 kl 19.00

Måndag 8/2 kl 19.00

www.musikgymnasiet.se

kan bringa i dagen en motsättning som *kan* bli löst. I så fall har den utvecklats till en sekundär motsättning, och allt är bra. Diskussionen kan också avslöja en grundläggande motsättning som *inte* kan lösas. I så fall kommer kvartetten att upplösas. Varje diskussion kan alltså utvecklas till en strid på liv och död, eftersom kvartettens existens som en enhet är hotad. Det är dessa grundläggande faktorer som gör bildandet av en stråkkvartett till en svår uppgift. Varje repetition är inte bara en hjälp att tolka ett särskilt musikstycke eller en allmän övningsstund utan är också en prövning av den fundamentala harmonin och lyckan hos alla medlemmarna i stråkkvartetten.

Man kan av det sagda förstå att en stor del av en kvartetts liv och repetitioner går åt till diskussioner. Dessa kan antingen vara fruktlösa, varvid kvartetten är dömd att misslyckas, eller också kan de vara en hjälp för kvartettens framtida utveckling. Detta betyder att kvartettmedlemmarna måste lära sig att diskutera. De måste lära sig att vara tydliga, klara och övertygande, inte bara för att varje diskussion kan ha ett avgörande inflytande på deras liv, utan för att de måste utveckla det goda omdömet att kunna bli övertalade av överlägsna argument och lära sig känna igen sådana när de konfronteras med dem. Allt detta fordrar en hög intelligensnivå och en rad andra kvaliteter, inte nödvändigtvis musikaliska sådana utan snarare helt andra än de som vanligtvis är önskvärda hos en musiker.

Det bör noteras att ordet "kompromiss" ännu inte har nämnts i detta föredrag. Det beror på att begreppet inte har någon plats eller funktion i en lycklig och enig stråkkvartett. Av vad jag har sagt hittills framgår att det inte finns något sådant som en majoritetsståndpunkt i en stråkkvartett, eftersom till och med en minoritet på en person kan vara tillräcklig föra att lösa upp en kvartett. I en grupp av jämbördiga skulle det vara otänkbart för en, två eller tre medlemmar att tvinga ett beslut på den olyckliga resten av gruppen, och en sådan oenig stråkkvartett skulle inte vara till någon nytta alls. Dessutom ändras vyerna väldigt snabbt i en "riktig" stråkkvartett på grund av det ständiga diskuterandet. Alla slutligen enhälliga beslut är nästan oundvikligen överlägsna en ensam ursprunglig åsikt. Därför måste ledarskap bli en fråga om att leda genom exempel – att visa den rätta vägen. Varje medlem måste öva detta, dels för gruppens bästa, och dels i eget intresse. Han måste kunna bemästra hela kraften i sin personlighet för att kunna förverkliga sin egen strävan och för att kunna vara till hjälp för sina kollegor.

Hur visar sig nu allt detta i en kvartetts interpretation? Naturligtvis uppkommer nästan aldrig

några verkligt stora åsiktsskillnader i en professionell stråkkvartett, men icke desto mindre händer det ibland.

Låt oss betrakta ett extremt fall för att illustrera detta – en betydande skillnad i uppfattningen av tempot i en sats i en Mozartkvartett. Denna sats går inte alls bra när kvartetten börjar lära in den. Snart bryter spelandet samman och musikererna börjar högljutt diskutera och säger saker som: "Men, det är alldeles för långsamt" och «Nej, alldeles för fort. Ni hetsar mig. Jag kan inte spela ut mina toner" och "Usch, det här är en sån där jättetråkig sats" etcetera. Sen säger någon: "Men det här är ett Allegretto", och en annan svarar: "Ja, men ett Allegretto är inte ett Andante". Slutligen säger någon: "Låt oss försöka lite snabbare". De spelar satsen igen, något snabbare. "Nej, ännu snabbare!" De startar på nytt. Någon säger: "Jag tror det här är för snabbt", men det avbryter inte spelandet. De slutför satsen. Nu säger någon: "Låt oss pröva mycket långsammare". De börjar igen, men strax blir det påtagligt att musiken är outhärdligt långsam. De slutar spela. "Ja, det är alltför långsamt". Vad har hänt? Några har ändrat åsikt! Så de spelar satsen igen, snabbare, men inte fullt så snabbt som de försökte nyss. Nu är alla helt olyckliga. De säger: "Men, det är för långsamt" och anklagar varandra för att vara långsamma. De börjar än en gång och denna gång spelar de satsen på ett vackert, smidigt och flyktigt sätt med ett väl avvägt uttryck. Alla hade absolut rätt till slut! Deras uppfattning bekräftades senare då de upptäckte att Mozart själv i efterhand hade ändrat beteckningen från Allegretto till Allegro, vilket också visar att en del kompositörer själva har svårigheter ibland med tolkningen av sina egna verk. I verkligheten löste vi inte detta speciella problem på en eftermiddag, men sättet på vilket det löstes var mycket likt det som här relaterades.

På samma sätt som tolkningar uppstår när man studerar in ett verk för första gången, växlar självklart sådana tolkningar; omärkligt under kortare perioder, men ibland mycket märkbart, särskilt när man tar upp ett större verk efter en längre tid. Det är intressant att notera att en verkligt förenad eller enig stråkkvartett reagerar som *en* man vid sådana tillfällen, och som regel är repetitionerna vid en sådan återinstudering en glädje för alla inblandade, såväl på det konstnärliga som på det personliga planet, eftersom enigheten i kvartetten tenderar att stärkas ytterligare.

En annan mycket viktig del i en stråkkvartetts arbete är intonation. En kvartetts intonation påverkas inte bara av tekniska frågor, utan även av interpretationen. Man inser verkligen att intonationen är av ytterst stor betydelse för en kvartett som ska smälta samman till en enhet

och bli harmonisk, och den måste övas jämt och ständigt. Det betyder konstant självkritik och även kritik av varandra. Som ett resultat av våra erfarenheter har det inom Amadeuskvartetten uppstått vissa regler angående de individuella reaktionerna på kritik av varandras intonation:

1. Förkasta aldrig sådan kritik, hur övertygad du än är om att den är orättvis.
2. Säg aldrig: "Nej, jag spelar inte falskt, du spelar falskt", utan vänta tills passagen har spelats om innan du kommer med din egen kritik.
3. Upprepa passagen i oändlighet tills alla är helt nöjda med resultatet.

Man måste även ha en viss tolerans för tillfälliga intonationsproblem på grund av "tekniska missöden", så länge det inte påverkar hela kvartetterns tolkning och/eller renhet. Sälunda kan till exempel lättare missöden i exponerade och briljanta passager tolereras, eftersom detta är ett problem för musikern själv att rätta till i lugn och ro under sin egen övning. Det är emellertid tragiskt att konstatera att en tillfällig svacka i intonationen inom ensemblen knappast noteras av publiken eller av kritikerna, medan de skulle kasta sig över en lätt miss i en exponerad passage och förstora den i all oändlighet, helt enkelt

därför att det är vad de kan höra utan bördan av allför mycket kunskap. Dock är det den verkliga renheten inom ensemblen som är avgörande för den verkliga och fortsatta framgången för en "riktig" stråkkvartett. Framför allt är det denna verkliga renhet som ger kvartetten möjlighet att smeka den vanlige konsertbesökarens öra, och det är alltså den nödvändiga förutsättningen för att kunna kommunicera med en bredare publik i mer komplexa och svåra verk på repertoaren. Som alla känner till finns ju också en del av den skönaste och mest välkomponerade musik som skrivits just inom stråkkvartettlitteraturen, som i Beethovens kvartetter, Mozarts kvartetter och kvintetter, de flesta av Haydns kvartetter och flera av Schubert, Brahms, Bartók och andra.

Till slut vill jag säga att det är huvudsakligen för att studera de förut nämnda verken som en skara musiker känner sig kallade att ägna sina liv åt att spela stråkkvartett. Jag talar för mig själv, som de senaste 28 åren ägnat mig åt detta, när jag utan tvekan kan säga att det har varit värt mödan, och att jag skulle ha blivit mycket ledsen om kvartetten hade misslyckats på ett tidigt stadium. Allt eftersom åren går blir misstag alltmer osannolika, men på intet sätt omöjliga, vilket jag upplever nästan varje dag.

Sommarkurs för unga stråkmusiker

Sommarkursen 2016 kommer att hållas 25 juli – 6 augusti i Musikkonservatoriet Faluns lokaler, med inkvartering och helpension i det närliggande vandrarhemmet Falu Fängelse. Lärare och kursledare är Ulla Magnusson, Hanna Matell och Yvonne Persoon. Övriga lärare: pianister och unga violinpedagoger.

Kursen är avsedd för unga violinister och violaster upp till 18 år (födda 1998 eller senare) med utpräglad talang för sitt instrument. Deltagarna uttas efter provspelning som anordnas i Göteborg och Stockholm. Kursavgiften 5 000 kr inkluderar undervisning och helpension, men inte resekostnader. Den som till höstterminen 2016 blir antagen till musikhögskola kan tyvärr inte beredas plats på kursen.

Sista ansökningsdag:

1 mars 2016

Ansökningsblankett kan rekvideras per e-post från britta.alsterman@gmail.com. Information om kursen lämnas även på telefon 08-80 06 79 (Britta Alsterman).

DRÖMMER DU OCKSÅ OM ETT LIV MED MUSIKEN?

KLASSISKT | JAZZ | FOLK | KOMPOSITION

Spetsutbildning Riksintag

Sveriges ledande musik-
högskoleförberedande
utbildning – under snart
50 år.

LÄS MER PÅ: MUSIKKONSERVATORIET.COM

TA DIG TON

När jag skriver detta är julen precis över, och det nya året träder strax in. Så här i nyårstider brukar man ju ofta göra en tillbakablick på vad som har hänt under året, och det tänker även jag göra.

Jag vet att jag tidigare har klagat över att eleverna inte har så mycket tid att spela. Vi arbetar ju mycket med känslor, och visst funderar jag på om det vikande intresset hos eleverna beror på att jag börjar bli gammal. Men jag tror faktiskt inte att det fullt ut beror på min ålder. Det kom ett brev till mig i somras från en fiollärare i södra Sverige som skriver så här:

”Det är kolossalt frustrerande nuförtiden med elever som inte har tid eller inte vill prioritera att öva. Elever som inte tycker det är roligt att spela eftersom de får spelläxor. Elever som slutar för att de har alldeles för många aktiviteter. Dessutom prioriterar de bort viktiga repetitioner samt konserter på grund av andra aktiviteter. Visst kan man bli förtvivlad emellanåt! Och föräldrar som ringer och skäller, sådana finns ju också...

Förr hade man i alla fall en liten chans till fritid, då man kunde öva, sköta hemmet eller 'göra roliga saker'. Numera är musiklejarjobbet så pass mentalt krävande att man varken orkar eller vill göra något om det blir en stund över. Jag vill ju också hinna med att öva själv en liten stund ett par dagar i veckan, men det är katastrofalt! Tiden och kraften räcker inte till.”

Vad beror allt detta missmod på, och kan vi göra något åt det?

Jag känner igen mig i vad denne lärare skriver. I min orkester Timråfiolerna har jag tre elever

som avviker innan vår orkestertimme är slut. De går cirka 10–15 minuter innan vi slutar. Alice går iväg på dans, och Elsa och Maja går iväg på innebandy. Jag frågade de andra eleverna nu innan jul om de tycker att 60 minuter är för länge, men det tycker de inte. Föräldrar resonerar på olika sätt. En av föräldrarna frågade mig om det inte är bättre att eleven kommer en liten stund istället för inte alls. Jag svarade att jag vill att de ska vara närvarande hela timmen.

Det blir väldigt svårt att arbeta när **arbetet inte respekteras**. Vi planerar ju våra lektioner utifrån den tid vi har. De elever som inte kommer eller går tidigare missar väldigt mycket. Vi lägger upp vårt arbete så eleverna ska bli trygga i det de gör. Vi vill inte att våra elever ska misslyckas i en konsertsituation utan ser till att de är förberedda.

Usch så tråkigt det är med elever och föräldrar som inte bryr sig. Men sedan har vi de fantastiskt fina, trevliga eleverna som övar några gånger i veckan och kommer troget på sina lektioner. De väger upp missmodet, och man får lite lust att fortsätta undervisa.

Tiden går framåt, och samhället och människorna förändras. I Timrå där jag arbetar vill skolchefen att vi musiklejare i kulturskolan ska få **semestertjänst** efter sommarlovet 2016. Varför han vill det har han inte förklarat för oss. Vi har försökt fundera över vilka konsekvenser det skulle få för våra elever och vår verksamhet, men vi väntar att få höra vad vår skolchef har tänkt sig.

Året i korthet

Under mitt arbetsår har jag rest med mina elever till kulturskolan i Kiruna och haft ett utbyte med Tanja Jakimainen. Det blev ett lyckat samarbete. Jag har varit domare på National String Festival på Trinidad. En svår, men mycket intressant, uppgift. Jag har spelat med mina elever på spelmansstämma, broinvigning, välgörenhetsgala samt våra vanliga konserter i kulturskolan. I somras arrangerade jag Norrbo folkmusikläger för tionde och sista gången. Tio lyckade och roliga läger har det varit.

Det är bra att tänka tillbaka, för då inser jag att jag faktiskt har gjort en hel del under året som gått. Och kanske det jag har gjort även har haft betydelse för de som jag har arbetat med. I förra numret av ESTA News fanns en intressant artikel av Carl Vallin om Skallsjö Sommarorkester. När Carl var yngre var han några år med på Norrbo folkmusikläger. Det känns så roligt att läsa om hans musikaliska vägar och veta att jag

har varit en liten länk i hans musikutbildning. Och så är det med mycket. Vi kanske inte får se elever som blir duktiga musiker under tiden de spelar för oss, men vi har fått vara **delaktiga på deras väg** och berikat dem under någon period av deras liv.

En tid innan jul träffade jag på Hanna som är runt 22 år. Hon spelade fiol för mig tidigare men gick ut gymnasiet, och vi tappade kontakten. Nu satt hon och spelade låtar på en danskurs efter att ha gjort uppehåll med sitt fiolspelande i några år. Det var ett kärt återseende och så roligt att se att **hon spelade i ett sammanhang**.

Ja, det finns mycket att glädja sig åt när man börjar titta tillbaka. Jag var på fest i Uppsala innan jul, och då träffade jag Eilert Karlsson som har varit kontrabaslärare. Han berättade att han läste min Ta dig ton-sida och följde med i vad jag gjorde. Tack för de orden Eilert, de värmdes!

Sista skolveckan föreslog jag att vi lärare i Timrå kulturskola skulle bilda en **tomteorkester** och åka runt på skolorna och spela och sjunga

STRÅKMUSIKLÄGER PÅ USKAVIGÅRDEN

Stråklägret i Orsa flyttar till Nora 1-8 juli 2016

Målgrupp: Från nybörjare (minst två års studier) till alla nivåer av amatörer på fiol, altfiol, cello och kontrabas, 7-100 år. Du som har spelat förr, kom och rosta av dig! Yngre barn bör ha en anhörig vuxen med.

Innehåll: Tre orkestrar, stämrepetitioner, folkmusik, kammarmusik, spelundervisning och ergonomi.

Lärare: Lena Brodin, Eva-Helena Morén och Anna Arnesson - vln/vla, Mark Lambrecht - vcl/k-bas.

Logi: Uskavigården, 15 km utanför Nora.

Mat: Vi söker fyra föräldrar att laga frukost och middag. Lunch för 80 kr. på Uskavigårdens restaurang. Gemensamma måltider för hela veckan: 630 kr.

Kursavgift: 1 600 kr.

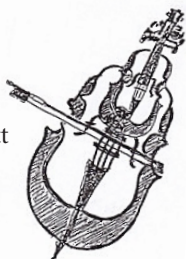
Anmälningavgift: 500 kr till Lena Brodin, personkonto 4395 00 45089.

Mer information och anmälningblankett finns på www.violinpedagog.se.

Eller kontakta Lena Brodin:

08-20 46 36 eller lenabrodin@yahoo.se.

Anmälan senast 15 maj.

AMATÖR, MUSIKSTUDENT ELLER YRKESMUSIKER?

Hos oss hittar du ett brett sortiment av stråkinstrument för just dig.

Vi har instrument i alla prisklasser.

Även tillbehör som stråkar, strängar, stöd, harts, etuier etc.

Vi skickar över hela landet med buss eller post för snabb och säker leverans.

Ta en titt på hemsidan och hör av dig så ska vi hjälpa dig med det du behöver.

Vi finns inte längre bort än ett telefonsamtal eller mail.

Välkommen!

Mattias Sandlund

Din fiol.

GERINGSGATAN 2 · NORRFJÄRDEN
TEL: 0911-20 94 71 · 070-300 00 10
INFO@DINFIOL.SE · WWW.DINFIOL.SE

julsånger med barnen. Det blev en lyckad turné, där vi även besökte två äldreboenden (se bild). Det är bra om vi pedagoger även får spela själva på vår egen nivå och inte bara undervisa. Och det är också roligt att få göra något tillsammans i kollegiet.

Till sist så vill jag berätta att det fanns lite **pengar kvar i kassan** innan jul, så jag fick köpa

in två cellor. Nu är det bara att se framåt och hoppas att jag får fler celloelever!

Med vänlig hälsning,

Marita Sandberg
Violinpedagog

Bollnäs folkhögskola

Stråkklassen

Högskoleförberedande stråkutbildning med lång tradition.

Sista ansökningsdag 7 mars 2016

Antagningsprov vecka 14

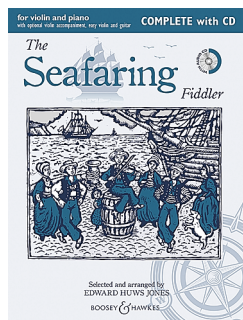
Kontakt Karin Hans-Ers

karin.hansers@regiongavleborg.se | 0278-389 11

Besök gärna Stråkklassens facebooksidal!

Läs mer på vår hemsida
regiongavleborg.se/bollnasfhs

MATERIAL

The Seafaring Fiddler
Bok + cd

Bearbetning:
Edward Huws Jones

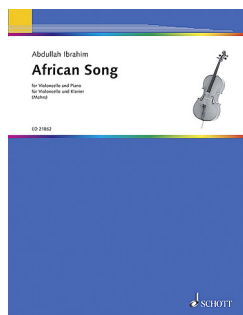
Boosey & Hawkes
BH 12951/BH 12763

Edward Huws Jones har gett ut en mängd samlingar med musik från världens alla hörn. Den här gången är det låtar från den tid då besättningen ombord på de stora båtar som seglade runt jorden inkluderade en spelman som höll igång arbetstempot och spelade till dans. Musiken kommer från de engelskspråkiga delarna av världen, och de flesta låtarna är från 1800-talet.

Som vanligt i Huws Jones samlingar finns det förutom melodin en "easy violin"-stämma, som gör det möjligt att sätta samman elevgrupper på olika nivåer. Boken inleds också (som vanligt) med ett kort förord om samlingen samt korta introduktioner till de olika låtarna. Jag uppskattar denna bakgrund, eftersom det sätter musiken i ett sammanhang. Boken finns i två versioner: "Violin with cd", som passar som elevbok, och "Complete with cd", som förutom pianoackompanjemang även erbjuder ett violinackompanjemang. Mycket praktiskt för den som inte känner sig bekväm som pianist! Det jag saknar i boken är texten till sångerna, det hade gett ytterligare en dimension åt låtarna. Musiken är av varierande svårighetsgrad – de lättaste låtarna passar till elever som har spelat i cirka två år, medan man bör ha lite mer erfarenhet för de längre och snabbare.

Marianne Eriksson

Lärare i violin och viola vid Luleå Kulturskola

African Song
Violoncell och piano

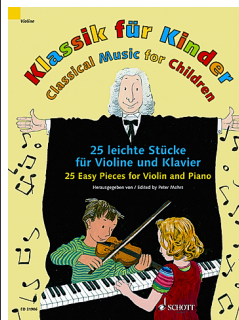
Abdullah Ibrahim
Arrangemang: Vera Mohrs

Schott
ED 21862

Stycket är roligt; väldigt rytmiskt och effektfullt. Men jag förstår inte arrangemanget som Vera Mohrs har gjort. Piano-stämman är mycket svårläst. Och ibland förstår jag inte varför pianot skall ligga med motrytmer mot cello. Det låter inte fräckt, det låter bara som om man spelar fel. I ett parti på 16 takter är tanken att man skall improvisera på cello. Men man måste vara en mycket driven improvisatör om det skall bli

något hörvärt. Och man får ingen hjälp av pianot, som bara lägger ett ackord, off beat, varannan takt. Är man duktig på att improvisera så kan det dock bli bra. Om man har en bra pianist. Och om man ändrar rytmen lite. Då blir det en riktigt hit!

Petra Hellquist

Classical Music for Children –
25 Easy Pieces for Violin and
Piano
Bok + cd

Bearbetning: Peter Mohrs

Schott
ED 21906

"Classical Music for Children" innehåller 25 lätta stycken från några av den klassiska musikens (västerländska konstmusikens) epoker: barocken, klassicismen och romantiken. Styckena kan spelas i första läget och vänder sig till elever som har spelat i ett år eller mer. Boken består av en del med pianoackompanjemang och en del med bara violinstämman. Det finns en utgåva utan och en med ackompanjemang på cd.

Det är bra längd på styckena, inte för långa men tillräckligt för att det ska kännas som ett riktigt stycke. De passar bra vid till exempel terminsuppspelningar eller skolkonserter. Piano-stämman är inte något jag som amatörackompanjatör läser a prima vista, men jag klarar den efter några genomspelningar. Det är fina arrangemang att spela och lyssna på.

Styckena är placerade i kronologisk ordning och sträcker sig från Marc-Antoine Charpentier 1634 till Alexander Gretchaninoff 1956. Några mindre kända stycken blandas med riktiga "hits" som till exempel Vivaldis "Våren" och "Hösten" och Mozarts "Trollflöjten". Jag blir dock besviken på att hela innehållsförteckningen av kompositörer består av män; återigen har man glömt bort de kvinnliga kompositörerna. Om man i framtiden reviderar upplagan skulle jag vilja se de kvinnliga kompositörerna representerade. En numrering av styckena som den i innehållsförteckningen skulle ge en bättre överblick; och så funderar jag lite över stycke nummer fem som klingar i A-dur men har de fasta förtecknen för D-dur.

Jag skulle rekommendera boken som ett komplement till undervisningen. En perfekt samling att plocka ur lite efter behov och tycke samt att använda som klassisk repertoar vid till exempel uppspelningar. Boken ger plats för att i ett tidigt stadium diskutera olika sätt att notera stråk och att utföra drillar och ornament. Därigenom kan man också diskutera de olika stilarna hos epokerna. Min rekommendation är att köpa utgåvan med det inspelade ackompanjemanget, så att eleven kan öva med det hemma. Boken passar bra som en ingång till klassisk musik för den som ännu inte är så bekant med den, men lockar även den som är något bekant med genren att utforska denna vidare.

Johanna Östling

NOTISER

Nya medlemmar

Richard Fallquist
Gärdesgatan 3
598 96 Vimmerby
070-250 50 63
richard@fallquist.se

Pia Faust
Gesundaplan 52
167 43 Bromma
08-704 15 18
076-129 01 52
pia.faust@stockholm.se
Violin

Andrea Ravandoni
Gåshällsvägen 14
121 56 Johanneshov
073-995 50 99
andrea_ravandoni@yahoo.se
Viola/violin/studerande

Petra Hellquist prisad

Vi gratulerar Svenska Stråklärförbundets vice ordförande Petra Hellquist som har tilldelats Göran Lagervalls pedagogstipendium på 25 000 kr. Priset delades ut av prinsessan Christina vid Kungliga Musikaliska akademins högtidssammankomst 30 november (bilden nedan). Petra Hellquist belönas för "sin exceptionella förmåga att motivera och entusiasmera sina elever. Med sitt genuina intresse för barn och barns lärande har hon under åren arbetat fram eget material som också har inspirerat andra pedagoger."

Sibelius 150 år

Under hela 2015 uppmärksammades Sibelius-jubileet runt om i världen med konserter, forskningsseminarier, utställningar och andra evenemang. På själva 150-årsdagen, tisdagen den 8 december 2015, hade Sibelius-Akademien i Helsingfors bjudit in allmänheten att fira kompositörens födelsedag. Efter hyllningstal sjöng en mer än tusenhövdad kör vid lunchtid Finlandi-ahymnen på domkyrkans trappor vid Senatstorget. Man släppte upp vita ballonger med

blå text "Onnea Sibelius!" (Grattis Sibelius!) mot skyn och utbringade leven.

Evenemanget finns dokumenterat i flera klipp på YouTube. En omfattande och mycket bra artikel om Sibelius finns i "Biografiskt lexikon för Finland", som även finns på internet, www.blf.fi.

När Svenska Stråklärförbundet 1979 anordnade ESTA:s sjätte internationella kongress i Stockholm 5–12 juni, avslutades programmet med en båtutflykt till, och en heldag i, Helsingfors. För en del av programmet i den finländska huvudstaden hade den berömde musikprofessorn Erik Tawaststjerna (1916–1993) engagerats. Han är mest känd för sin betydande Sibeliusbiografi i fem delar, utgiven 1965–1988. Erik Tawaststjerna höll ett intressant föredrag om den första versionen av Sibelius violinkonsert. Föredraget (på engelska, tyska och franska) illustrerades med musikexempel av studenter vid Sibelius-Akademien. Efter föredraget var ett allmänt omdöme bland åhörarna att det var för väl att Sibelius utvecklade denna första, något torftiga version till den slutliga versionen av violinkonserten, med dess helt andra och överlägsna kvaliteter.

På vår hemsida, www.estasweden.se, under Medlemsinfo finns ett arrangemang för stråkorkester av Sibelius "Sydämeni laulu" (Mitt hjärtas sång). Arrangemanget är gjort av dirigenten Jorma Panula och fritt att använda.

Johan Falk

Tidningen för 40 år sedan

Stråkbulletin nr. 4, december 1975 omfattade 16 stycken A4-blad med ett fåtal svartvita bilder men desto mer maskinskriven text. Den var enkelt hopfogad med en enda häftklammer i övre vänstra hörnet, som alla de tidigare numren, och liknade mer ett flersidigt sänghäfte eller föreläsning-PM än en tidning. Maskinskriven text på den tiden, långt före dagens datorer och ordbehandlingsprogram, tog ju stor plats, och det blev därför många sidor även om det var tryckt på bägge sidor av bladen.

Vårt förbund var då bara två år gammalt (grundat 1973) men hade redan över 200 medlemmar, varav drygt 20 från Finland. Grannlandet i öster grundade sitt eget förbund just 1975, och innan dess anslöt sig de till oss i Sverige. I sitt förord rapporterade SSF:s ordförande (och grundare) Sven Karpe bland annat från den tredje internationella Sibeliustävlingen i Helsingfors, där han just hade varit jurymedlem tillsammans med internationella storheter som Josef Gingold (USA), Igor Bezrodny (Sovjet), Igor Ozim (Tyskland), André Gertler (Belgien), Leena Siukonen och Tuomas Haapanen (Finland).

I juni 1975 anordnade SSF en kurs i ”instrumentvård och lättare justeringar av stråkinstru-

ment” med ingen mindre än legendariske violinbyggarmästaren och hovinstrumentmakaren Bengt Lindholm som lärare. Kursen ägde rum i samband med Kallkursen det året, och kursavgiften var 50 kronor! Rapporten upptog fyra sidor, varav den sista var ett trespaltigt reportage ur Östersundsposten (ÖP) 26 juni 1975.

Från höstmötet i oktober 1975 fanns ett kortfattat referat av violinpedagogen Tibor Füleps föredrag om vibrato, med åtföljande demonstration av vibratoövningar och diskussion. (Tibor Fülep var bland annat huvudlärare i violin på dåvarande Örebro musikpedagogiska institut och senare även på Musikhögskolan i Göteborg och gav också 1975 ut en violinskola, ”Spela på fela”, i fem delar.)

I november hade amerikabördiga violinisten Camilla Wicks varit på besök i Borås, som invigde sitt nya kulturhus i samband med hennes besök. Camilla Wicks var verksam i Oslo sedan 1974. Hon spelade en solosonat av Bjarne Brustad och höll sedan ett entimmes föredrag på engelska om ”Det personliga”. En översättning till svenska av hela hennes föredrag omfattade hela åtta tättskrivna sidor. SSF-medlemmen Margareta Hermansson rapporterade och svarade för översättningen.

Vår fortfarande verksamme medlem Lars Jöneteg lämnade en rapport dels från musiklivet i Växjö, dels om en försöksverksamhet med fiol elever i fem- till sexårsåldern, vilket var tämligen nytt på den tiden.

Det matnyttiga numret avslutades med en svensk översättning av Amadeuskvartettens primarie Norbert Brainins föredrag vid den andra internationella ESTA-kongressen i Canterbury i april 1975 under rubriken ”Några av problemen för en ’riktig’ stråkkvartett” (se sidorna 14–17 i detta nummer). Redan i Stråkbulletin nr. 3, maj 1975, hade tre föredrag från Canterbury-kongressen återgivits förutom sekreterarens fyrsidiga kongressberättelse.

Johan Falk

Kontakta kassör Johan Falk, kassor@estasweden.se om du är mer intresserad av något av föredragen.

N. Nilsson Fiolbyggare AB

ETBL. 1888

www.fioler.se

Medlem av:

Entente Internationales des Maitres Luthiers et Archetiers d'Art
Verband Deutscher Geigenbauer und Bogenmacher e. V.
Sveriges Violinbyggarmästare

Erikslustvägen 62, 216 18 Limhamn (Malmö)
Tel: 040-15 98 03, E-post: info@fioler.se

SEBASTIAN SKARP

VIOLINATELJÉ

Expertis, värderingar och handel.

Member of Entente Internationale des
Maîtres Luthiers et Archetiers D'Art

SVERIGES
VIOLINBYGGARMÄSTARE

Violoncell byggd av Sebastian Skarp